

9.Sınıf Coğrafya 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net

1. Doğal Sistemler ve Süreçler: İklim Değişikliği

Soru: Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar geçen süreçte atmosferdeki sera gazı oranlarının artmasıyla oluşan küresel iklim değişikliğinin, doğal sistemler üzerindeki olası üç temel sonucunu açıklayınız.

Cevap:

- 1. Buzulların Erimesi ve Deniz Seviyesinin Yükselmesi:** Kutuplardaki ve dağ zirvelerindeki buzulların erimesiyle okyanus suları yükselmekte, bu durum kıyı ekosistemlerini ve alçak kıyı ovalarını tehdit etmektedir.
- 2. Ekstrem Hava Olaylarının Artışı:** Şiddetli fırtınalar, aşırı yağışlar sonucu oluşan seller veya tam tersi uzun süreli şiddetli kuraklıkların sıklığı ve şiddeti artmaktadır.
- 3. Biyoçeşitliliğin Azalması:** İklim kuşaklarının kaymasıyla birçok bitki ve hayvan türü yeni koşullara uyum sağlayamamakta, bu da türlerin neslinin tükenmesine yol açmaktadır.

2. Beşerî Sistemler: Nüfusun Tarihsel Değişimi

Soru: İnsanlık tarihinde nüfusun üç büyük sıçrama dönemi yaşadığı bilinmektedir. Bu sıçrama dönemlerini ve her birine neden olan temel teknolojik/kültürel gelişmeyi belirtiniz.

Cevap: 1. **Birinci Sıçrama Dönemi:** İnsanların alet yapımını öğrenmesiyle (avcılık ve savunma yeteneğinin artması) gerçekleşmiştir.

2. **İkinci Sıçrama Dönemi:** Yerleşik hayata geçiş ve tarım devrimi (besin kaynaklarının sürekliliğinin sağlanması) ile yaşanmıştır.

3. **Üçüncü Sıçrama Dönemi:** Sanayi Devrimi ile birlikte top, beslenme ve temizlik koşullarındaki iyileşmeler sonucu ölüm oranlarının hızla düşmesiyle gerçekleşmiştir.

3. Beşerî Sistemler: Nüfusun Dağılışı ve Hareketleri

Soru: Dünya genelinde nüfusun dağılışına bakıldığında; Amazon Havzası, Sahra Çölü ve Grönland'ın seyrek nüfuslu olduğu görülmektedir. Bu bölgelerin seyrek nüfuslu olmasının "doğal" nedenlerini ayrı ayrı belirtiniz.

Cevap: * **Amazon Havzası:** Aşırı sıcaklık, yüksek nem ve gür bitki topluluklarının (balta girmemiş ormanlar) yerleşmeyi zorlaştırması.

• **Sahra Çölü:** Şiddetli kuraklık ve su kaynaklarının yetersizliği.

• **Grönland:** Aşırı düşük sıcaklıklar, donmuş topraklar ve buz örtüsünün ekonomik faaliyetleri kısıtlaması.

AŞIRILIK

9.Sınıf Coğrafya 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net

4. Beşerî Sistemler: Demografik Dönüşüm ve Nüfus Piramitleri

Soru: Bir ülkenin nüfus piramidinin tabanının hızla daralmaya başlaması, o ülkenin demografik dönüşüm süreci hakkında ne gibi bilgiler verir? Bu durumun gelecekte ülke ekonomisine etkileri neler olabilir?

Cevap: Nüfus piramidinin tabanının daralması, o ülkede doğum oranlarının düştüğünü ve ülkenin "gelişmişlik" yolunda ilerlediğini veya gelişmiş bir ülke olduğunu gösterir. Bu durumun gelecekteki etkileri şunlardır:

- Çocuk ve genç nüfus oranı azalır.
- Gelecekte çalışma çağındaki aktif nüfus azalacağı için iş gücü açığı oluşabilir.
- Yaşlı bağımlı nüfus artar, sosyal güvenlik ve sağlık giderleri yükselir.

5. Beşerî Sistemler: Türkiye'de Nüfus ve Göç

Soru: Türkiye'de nüfusun dağılışında yer şekillerinin (dağlık alanların) etkisini, Doğu Karadeniz ve Menteşe Yöresi (Muğla çevresi) üzerinden örneklandırerek açıklayınız.

Cevap: Türkiye'de dağlık ve engebeli alanlar genellikle seyrek nüfusludur. Ancak kıyı kuşaklarında durum farklılık gösterir. Doğu Karadeniz'de iç kesimler çok dağlık olduğu için nüfus, iklimin daha uygun olduğu dar kıyı şeridinde toplanmıştır. Menteşe Yöresi ise dağlık yapısı ve ulaşım yollarına sapa kalması nedeniyle çevresindeki Ege illerine göre daha seyrek nüfuslanmış bir bölgedir.

6. Beşerî Sistemler: Grafik Yorumlama

Soru: Bir grafikte "Nüfus Artış Hızı"nın düştüğü görülmesine rağmen "Toplam Nüfus" miktarının artmaya devam etmesi nasıl açıklanabilir?

Cevap: Nüfus artış hızının düşmesi, nüfusun azalması anlamına gelmez; sadece nüfusun eskiye oranla daha yavaş bir hızla arttığını gösterir. Artış hızı "binde 0"ın altına düşmediği (eksiye geçmediği) sürece, miktar azalsa da toplam nüfus artmaya devam eder.

